

دانشگاه تهران

مشخصه‌نامه برگزاری و سرفصل دروس

دوره: دکترای تخصصی (Ph.D)

رشته: باکتری شناسی

دانشکده: دامپزشکی

تصویب جلسه هورخ ۸۴/۱۰/۱۳ شورای برگزاره ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه‌های دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه میکروبیولوژی دانشکده دامپزشکی تدوین شده و در یکصد و بیست و هشتین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه هورخ ۸۴/۱۰/۱۳ به تصویب رسیده است.

تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: باکتری شناسی

قطع: دکتراي تخصصي (Ph.D)

- برنامه درسی دوره دکتراي تخصصي (Ph.D) رشته باکتری شناسی که خوسط اعضای هیات علمی گروه آموزشی میکروبیولوژی دانشکده دامپر شکی ندوین شده است با اکریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

محمود کمره‌ای

معاون آموزشی و تحقیقات تكمیلی دانشگاه

جلیل راشد محصل

دیرشورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

رأی صادره جلسه مورخ ۸۴/۱۰/۱۳ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد ندوین برنامه درسی رشته باکتری شناسی در مقطع دکتراي تخصصي (Ph.D) صحیح است. به واحد دیرربط ابلاغ شود.

عباسعلی. عمید زنجانی

رئيس دانشگاه

فصل اول

مشخصات کلی و شته

بسمه تعالی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی و پژوهشی دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی

۱- تعریف و هدف

دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی بالاترین مقطع تحصیلی میباشد که منجر به اعطای مدرک دکترای تخصصی (Ph. D) در رشته ذکر شده میگردد. این دوره مجموعه ای از فعالیت های تحقیقاتی و پژوهشی و آموزشی بوده که جهت نیل به تربیت نیروی انسانی متخصص در این رشته در جهت تحقیقات بنیادی متناسب با نیاز های پژوهشی و آموزشی کشور تدوین میگردد.

۲- طول دوره و شکل نظام

با توجه به آنین نامه های آموزشی دوره دکتری مصوب شورای عالی برنامه ریزی طول دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی حداقل چهار سال میباشد که شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی و تدوین پایان نامه است. طول مرحله آموزشی دو سال (۴ نیمسال) است و در هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته کامل آموزشی وجود دارد. نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است.

۳- تعداد واحد های درسی

تعداد واحد های درسی مرحله آموزشی دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی از ۱۸ واحد درسی تشکیل شده است. در طی این مرحله دانشجویان با تازه ترین مباحث نظری و عملی و کاربردی در زمینه های باکتری شناسی و درون وابسته به آنها آشنا میشوند. دانشجویانی که این مرحله را با موفقیت طی نمایند بر اساس آنین نامه های مربوطه وارد مرحله دوم یا مرحله پژوهشی میگردند. این مرحله شامل ۲۴ واحد است که پژوهش تحقیقاتی و رساله دکترای تخصصی (Ph. D) دانشجو را در بر میگیرد و با تدوین رساله و دفاع از آن به عنوان دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی شناخته میشود.

واحد های درسی شامل ۶ واحد دروس اصلی، ۸ واحد دروس اختصاصی الزامی و ۴ واحد دروس اختصاصی انتخابی از بین ۱۵ واحد با نظر گروه انتخاب می شود.

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دوره دکتری تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی قادر خواهند بود امور مربوط به آموزش، تحقیقات و برنامه ریزی علمی و اجرایی این رشته را انجام دهند و در سمت استادیار به امر تدریس و تحقیق در دانشگاهها و موسسات تحقیقاتی پرداخته و یا در سازمانهای اجرایی به امر برنامه ریزی مبادرت ورزند.

۵- شرایط ورود به دوره

داوطلبان تحصیل در دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی علاوه بر داشتن شرایط عمومی دکترا که در آئین نامه مربوطه ذکر شده است باید فارغ التحصیل دکترای عمومی دامپزشکی، پزشکی، داروسازی و یا کارشناسی ارشد رشته های میکروبیولوژی (ویروس شناسی، باکتری شناسی و ایمنی شناسی) از یکی از مراکز معترض داخلی و یا خارجی که به تایید وزارت علوم تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، میباشد.

۶- مواد و ضرائب امتحان ورودی

مواد و ضرائب امتحان برای ورود به دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی رشته از دروس گذرانده شده در دوره دکترای عمومی و یا کارشناسی ارشد، به شرح زیر میباشد:

ضریب ۴	۱- باکتری شناسی عمومی
ضریب ۴	۲- باکتری شناسی اختصاصی و بیماریهای باکتریایی
ضریب ۲	۳- ایمنی شناسی
ضریب ۱	۴- ویروس شناسی

۷- مقررات آموزشی

کلیه مقررات آموزشی حاکم بر این دوره مطابق با آئین نامه آموزشی - پژوهشی دوره دکترای تخصصی (Ph. D) مصوب دانشگاه تهران می باشد.

فصل دوم

جداول دروس

فصل دوم

برنامه درسی دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی

فهرست دروس:

جمع دروس دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی ۴۲ واحد است.
۱۸ واحد از دروس در مرحله آموزشی ارائه میگرند و ۲۴ واحد باقیمانده به رساله دوره دکتری
(پژوهه تحقیقاتی) دانشجو اختصاص دارد. عنوانین دروس در جداول شماره ۱-۳ آمده است:

جدول شماره ۱ : عناوین دروس اصلی دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		ساعات درس		پیش‌نیاز		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	باکتری شناسی پیشرفته	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد
۲	ایمنی شناسی پیشرفته	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد
۳	ویروس شناسی پیشرفته	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد
جمع		۳	۶	۹	۴۸	۹۶	۱۴۴	

جدول شماره ۲ : عناوین دروس اختصاصی الزامی دوره دکترای تخصصی (Ph. D) باکتری شناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات درس				پیش‌نیاز	
			نظری	عملی	جمع	نظری		
۱	باکتری شناسی اختصاصی پیشرفته	۱	۶	۲	۸	۱	باکتری شناسی پیشرفته	
۲	بیماریهای باکتریایی	۱	-	۱	۱	-	ندارد	
۳	بیولوژی مولکولی و روش های نوین تشخیص باکتریها	۱	۶	۴	۱۰	۱	باکتری شناسی پیشرفته	
۴	رنتیک باکتریا	۲	-	۲	۴	-	ندارد	
۵	اکلولوژی میکروارگانیسم ها	۱	۶	۱	۷	-	باکتری شناسی پیشرفته	
جمع								
		۹۶	۶۴	۳۲	۱۶۰			

جدول شماره ۳ : عناوین دروس اختصاصی انتخابی دوره دکترای تخصصی (Ph. D)
باکتری شناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات درس			پیشنبه
			نظری	عملی	جمع	
۱	بیوشیمی پیشرفته	۰/۵	۲	۲۴	۱۶	ندارد
۲	بیماریهای باکتریایی مشترک انسان و دام	۱	-	۱۶	-	ندارد
۳	باکتری شناسی مواد غذایی	۱	۱	۲	۳۲	باکتری شناسی پیشرفته
۴	روش تحقیق پیشرفته	۱	۱	۲	۳۲	آمار حیاتی
۵	تاریخچه میکروبیوژی و اخلاق پزشکی	۱	-	۱۶	-	ندارد
۶	ایمنی زیستی	۱	-	۱۶	-	ندارد
۷	بیوتکنولوژی	۱	-	۱۶	-	ندارد
۸	روش های ایمنی تشخیص باکتریها	۰/۵	۰/۵	۱	۸	ایمنی شناسی پیشرفته
۹	میکروسکوب الکترونی	۱	۱	۲	۳۲	ندارد
۱۰	تولید فرآورده های بیولوژیک و واکسن های باکتریایی	۱	-	۱۶	-	ندارد
۱۱	پرورش و بیماریهای حیوانات آزمایشگاهی	۰/۵	۰/۵	۱	۸	۲۴
جمع						
		۱۰/۵	۴/۵	۱۵	۱۶۸	۱۴۲
						۳۱۲

۴ واحد از دروس فوق باید توسط دانشجو انتخاب شود.

فصل سوم

سرفصل دروس

عنوان درس: باکتری شناسی پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد (یک واحد نظری و یک واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با آخرين یافته های علم باکتری شناسی بویره از جنبه ساختاري و ساختماني. هدف واحد عملی اين درس آشنایي دانشجویان با خواص مرفلولوژيك و بیوشیمیاگی باکتریها است.

سر فصل های نظری:

- تاریخچه باکتری شناسی
- روش های میکروبیولوژی
- انواع میکروسکوپها
- تکوین و نکامل باکتریها در سلسله موجودات
- تاکسونومی باکتریها
- ساختمان کلی باکتریها
- ساختمان باکتریهای گرام مثبت
- ساختمان باکتریهای گرام منفی
- تازک خار و اسپور در باکتریها
- متابولیسم انرژی زا در باکتریها
- رنجیر انتقال الکترون و فتوسنتر در باکتریها
- فیزیولوژی باکتریها
- تقسیم و انواع رشد در باکتریها
- بیو سنتر ترکیبات جداری در باکتریها
- بیو سنتر اسیدهای امنه در باکتریها
- بیو سنتر کربوهیدراتها و لیپید ها در باکتریها
- دستگاه حسی در باکتریها

سر فصل های عملی:

- اصول نمونه برداری و ارسال نمونه های باکتریایی
- روش های رنگ آمیزی و تشخیص مرفلولوژیک در باکتری ها
- انواع آزمایشهاي بیوشیمیاگی در باکتری ها
- فاژ تایپینگ
- بیرون تایپینگ
- ژنو تایپینگ

منابع درسی:

- ۱- تاج بخش، حسن (۱۳۸۳)، باکتری شناسی عمومی ، انتشارات دانشگاه تهران
- ۲- تاج بخش، حسن (۱۳۶۴) ژنتیک باکتری ها، انتشارات دانشگاه تهران

3- Cossart, P., Boquet, P., Normark, S., and Rappuoli, R. 2005: Cellular Microbiology, 2nd ed. ASM Press.

4- Prescott, L., Harley, J. P., Klein, D. A., 2004: Microbiology, 5th ed., Mc Graw Hill

عنوان درس: ایمنی شناسی پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با آخرين يافته های دانش ایمنی شناسی اعم از جنبه های بنیادی و کاربردی. هدف دیگر این درس آشنایی دانشجویان با روش های پیشرفته آزمایشگاه ایمنی شناسی و آزمون های ایمنی است.

سرفصل های نظری:

- بنیان های ایمنی
- مقاومت غیر اختصاصی بدن میزبان در برابر عفونت و مکانیسم های بیگانه خواری
- تعامل میزبان و عامل عفونی
- تشكیلات تشریحی دستگاه ایمنی: انواع لمفوسیت های B و T و پلاسماسیل ها و نقش آنها در تولید ایمنی، عقده های لنفاوی ، بورس فابریسیوس ، تیموس ، طحال و.....
- فلسفه تکامل ایمنی اختصاصی و غیر اختصاصی
- پانگن ها و هابتن ها
- ساختمان، سنتز و فعالیت ایمونوگلوبولین ها
- ژن ها و پذیرنده ها در ایمنی ، مجتمع عمدہ پذیرش بافتی و پیوند ها، جایگاه HLA
- ایمنی وابسته به یاخته
- تنظیم ایمنی
- تحمل و حذف ایمنی

سرفصل های عملی:

- جداسازی لمفوسیت ها ، ماکروفاز ها و نوتروفیل ها
- ایمن سازی حیوانات آزمایشگاهی
- خالص کردن ایمونوگلوبولین ها، اندازه گیری و تفسیر بالینی آن ها
- روش های اندازه گیری عامل مکمل
- اندازه گیری پروتئین های فاز خاد
- ارزیابی فعالیت نوتروفیل ها و ماکروفاز ها
- تشخیص بیماریهای عفونی با روش های ایمنی

منابع:

- ۱- تاج بخش، حسن (۱۳۷۰) ایمنی شناسی بنیادی ، تهران، انتشارات دانشگاه تهران
- ۲- تیزارد، ایان (۱۳۸۲) ایمنی شناسی دامپزشکی، ترجمه محمد ربانی و محمد رضا محزونیه، تهران، انتشارات دانشگاه تهران
- 3- Abbas A.K. and A. H. Lichtman. (2003) Cellular and Molecular Immunology, Saunders, Philadelphia.
- 4-Tizard, I.R. (2004): Veterinary Immunology. W.B.Saunders Company, Philadelphia

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیش‌نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با تاکسونومی ویروسها، بیماریهای ویروسی و روش‌های تشخیص بیماریهای ویروسی
سر فصل‌های درس:

• جایگاه ویروس‌ها در بین موجودات زنده

• تاکسونومی و نامگذاری ویروس‌ها

• هنکثیر ویروس‌ها و اصول بیوآرژی ملکواری، حاکم بر آن
• ژنتیک ویروس‌ها

• تداخلات ویروس و سلول

• روش‌های ایجاد و گسترش عفونت ویروسی در بدن

• پاتوژن ویروس‌ها، عوامل جدت و استراتژی بیماریزایی ویروس‌ها

• ایدمیولوژی عفونت‌های ویروسی

• بیماری‌های ویروسی نوظهور

• روش‌های تشخیص عفونت‌های ویروسی

سر فصل عملی:

• اصول نمونه برداری و ارسال نمونه‌ها

• اصول اولیه تشخیص و جدا سازی ویروس‌ها

• روش‌های کشت در تخم مرغ جنین دار

• اصول کشت سلول، روش‌های مختلف کشت سلولی

• کاربرد کشت سلول در تشخیص ویروس‌ها

منابع :

۱- کیوانفر، هادی، کریمی، ناصر. (مترجم). ۱۳۷۶. ویروس‌شناسی دامپزشکی (بخش بیماریها). انتشارات دانشگاه تهران

۲- کیوانفر، هادی، همت‌زاده، فرهید، محمودیان علیرضا(مترجم). ۱۳۸۰. ویروس‌شناسی دامپزشکی (بخش پولوژی ویروس‌ها). انتشارات دانشگاه تهران

۳- Murphy,A. ,Gibbs, J.,Horzinek,C.,Studdert, J., 1999,Veterinary Virology.3rd edition , Academic press, USA

عنوان درس: باکتریشناسی اختصاصی پیشرفته

تعداد واحد: دو واحد (یک واحد نظری و یک واحد عملی)

پیش‌نیاز: باکتری شناسی پیشرفته

هدف درس:

آنالیزی دانشجویان با آخرین یافته‌ها در باره عوامل بیماری‌ای باکتریایی و بررسی خواص مختلف آنها

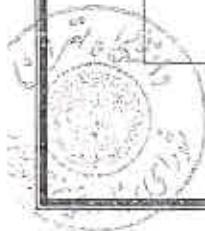
سر فصل‌های درس:

- استافیلو کوکها
- استرپتوكوکها
- باسیلوسها
- نیتریاسه
- لیستریا
- اریزیپلوبتریکس
- کورینه باکتریومها
- آکتینومیس‌ها
- پاستورلاها - مانهیمیا
- آکتینوباسیلوسها
- هموفلیوم
- بروسلا
- مبکوباكتریوم
- خانواده انتروباکتریاسه گروه لاکتوز مثبت (اشریشیا - کلبسیلا - انتروباکتر) و گروه لاکتوز منفی (سانمونلا - پروتنوس - ادواردزیلا و)
- پژودوموناسها و بورخولدریا
- بردتلا
- ملریونلا
- کلستریدیومها (پرفرنس - شوویی - نووی - همولیکرم - تنانی - بوتو لینوم)
- اسپیروکتها
- میکوپلاسمها
- ریکتزیاهای
- کلامیدیاها
- فرانسیسلا
- فوزوباكتریوم
- باکترونیتس
- ویبریوها و کمپیلو باکتریها

سر فصل‌های عملی:

بررسی خواص شکلی کشت و بیوشیمیایی و ژنتیکی:

- استافیلو کوکها

- استرپتوكوکها
 - باسیلوسها
 - نیسریاسه
 - لیستریا
 - اریزپلوریکس
 - کورینه باکتریومها
 - آکتینومیسیس ها
 - پاستورلاها - مانیمیا
 - بروسلا
 - خانواده انتروباکتریاسه گروه لاکتوز مثبت (اشريشا - کلبسیلا - آنتروباکتر) و گروه لاکتوز منفی (سالمونلا - پروتئوس - ادواردزیلا و)
- منابع :

- 1-Quinn, P.J. et al (2005): Clinical Veterinary Microbiology, Wolf.
- 2-Baron, E.J., and Finegold, S.M. (2004): Baily and Scott's Diagnostic Microbiology 8th ed., Mosby Company
- 3-Blanco, E. (1998)...Veterinary Microbiology, 61:229
- 4-Timoney, J. F. and Gillespie, J. H. (1992): Hugan and Bruner's Microbiology and Infectious Diseases of Domestic Animals, Comstock pub.
- Hirsh, D. C., MacLahlan, N. J., Walker, R. L., (2004): Veterinary Microbiology 2 nd. Ed. Black Well.

عنوان درس: بیماریهای باکتریایی

تعداد واحد: یک واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با بیماریهای عفونی باکتریایی و بررسی جنبه های مختلف بیماریها

سر فصل درس:

• عفونتها ی ناشی از استافیلوکوکیا و استرپتوکوکها

• عفونتها ی ناشی از باسیلوسها

• بیماریهای: لیستریوز- پروسوز - کلی باسیلوز- سالمونلوز - سل - مشمشه- پاستورلوز- کزار-

بوتوکسیم - لژیونلوز- ویریوز - عفونتها ی ناشی از باکتریهای بیهودی- آنتروکسی- آنتروکسی- لپتوسپیروز-

• عفونتها ی ناشی از کلامیدیاها و ریکتزیاها

• عفونتها ی ناشی از اکتینومیستها

• عفونتها ی ناشی از هموفیلوسها

• میکوپلاسموز

• عفونتها ی ناشی از اریزپلولتریکس

• عفونتها ی ناشی از نیسراها

منابع :

۱- زهرایی صالحی ، نقی (۱۳۷۸) : سالمونلا ، چاپ اول ، صفحه ، انتشارات دانشگاه تهران

۲- حسنی طباطبایی ، عبدالحمد و فیروزی ، رویا. ۱۳۸۴ : بیماریهای باکتریایی دام ، چاپ دوم ، انتشارات دانشگاه تهران

3-Blanco, .E. (1998)Veterinary Microbiology, 61:229

4-Smith,B.P.(1996): Large Animal Internal Medecine

5-Kreig, N.R. and Holt, J.G.(1984) : Bergey's Manual of Systematic Bacteriology.

9th ed.Vol.1, P.427-458.Williams & Wilkins.

6- Joklik, W.K., Willett, H.P. et al. (1992) : Zinsser Microbiology

7-Carter, G.R. and Chengappa, M.M.(1991): Essentials of Veterinary Bacteriology and Mycology. 4th ed. Lea & Febiger

8- Timoney, J. F. and Gillespie, J. H. (1992): Hugan and Bruner's Microbiology and Infectious Diseases of Domestic Animals, Comstock pub.

عنوان درس: بیولوژی مولکولی و روش های نوین تشخیص باکتریها

تعداد واحد: دو واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: تاریخ

هدف درس:

آشنایی عمیق با بیولوژی مولکولی و روش های نوین و ژنتیکی تشخیص باکتریها

سرفصل نظری:

• بنیان ژنتیکی پرو کاریوت ها و اوکاریوت ها

• همانند سازی DNA

• سنتز پروتئین

• ساختمان RNA در پروکاریوت ها و اوکاریوت ها

• انواع آنزیمهای آندونوکلئاز و عملکرد آنها

• پلاسمید ها و استفاده از آنها در بیولوژی مولکولی

• کلن کردن ژن و هیبریداسیون

سرفصل عملی:

• روش های استخراج RNA و DNA

• ژنهای هدف در بیولوژی مولکولی

• اصول تکثیر RNA و DNA

• نشان دار کردن RNA و DNA

• استخراج پروتئین

• SDS-PAGE

• بلاستیک Microarray

• آشنایی با نرم افزار ها و بانکهای اطلاعاتی در ارتباط بیولوژی مولکولی

منابع درسی:

1-Elliott, W.H. (2005): Biochemistry and Molecular Biology, Freeman.

2-Lodish, H. et al (2000): Molecular cell Biology, W.H. Freeman & Company.

عنوان درس : ژنتیک باکتریها

تعداد واحد: دو واحد نظری

پیش نیاز: باکتری شناسی پیشرفته

هدف درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با ساختار ها و بنیان های ژنتیکیو بیماریزایی در باکتریها و تغییرات احتمالی در آنها و تاثیرات محیط است

سر فصل درس:

• ساختمان و بنیان DNA در باکتریها

• بیو منتر پروتئین

• تنظیم نمود ژنها

• موتابیون در باکتریها

• ترمیم ضایعات ژنتیک

• ترانسفورماتیون در باکتریها

• باکتریوفاژ

• کنورسیون- ترانسدوکسیون- جفت گیری در باکتریها

• پرده محدودیت و تغییر

• پلاسمید ها

• تاثیر محیط بر باکتریها

• آنتی بیوتیکها - آنتی متاپولیت ها- مقاومت در برابر آنتی بیوتیکها

• بیماریزایی در باکتریها - حدت در باکتریها

منابع درسی:

۱- تاج بخش، حسن (۱۳۸۳)، باکتری شناسی عمومی ، انتشارات دانشگاه تهران

۲- تاج بخش، حسن (۱۳۶۴) ژنتیک باکتری ها، انتشارات دانشگاه تهران

3- Wren, B., Dorrel, N., (2002): Functional Microbial Genomics.

4- Dorman, C. J., (1994): Genetics of Bacterial Virulence Black Well.

5- Lewin, B., (1997): Genes, Oxford University Press.

عنوان درس: اکولوژی میکروارگانیسم ها

تعداد واحد: یک واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

هدف این درس تبیین نقش اجرام در ارتباط با هم و محیط ظرف اطرافی در جایگاهای مختلف ای، خاکی و اتمسفری است

مقر فصل درس:

• تعریف اکولوژی و اکرسیستم

• روابط بین میکروارگانیسمها با هم و با محیط اطرافی

• قلوه طبیعی بدن انسان و حیوانات

• میکروبیولوژی دریا، آب و فاضلاب

• میکروبیولوژی هوا و خاک

• چرخه های بیوژن‌نوشیدنی ای عنصر:

- کربن

- گوگرد

- آهن

- ازت

- جیوه

• تجزیه گزنبیوتیکها بوسیله میکروارگانیسمها

• پروتئین یاخته ملفرد

• نقش میکروارگانیسم ها در تغییر

منابع درسی:

۱- جعفری نژاد، خیاس (۱۳۷۱) : چهره زیبای میکروبها، نشر دانش امروز

2- Mackenzie, A., Ball, A. S., Virdee, S. R., 1998: Notes in Ecology, Bios Scientific Publishers.

عنوان درس: بیوشیمی پیشرفته

تعداد واحد: دو واحد (۵/۱ واحد نظری و ۵/۰ واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با ساختارهای مولکولی پروتئینها، مواد ارثی و نحوه عملکرد آنها

سرفصل درس:

- شناخت ساختمان پروتئین‌ها - مقدمه‌ای بر ساختار پروتئین‌ها، فیروهای موثر در ساختار چرخش پیوندها، نقشه رامباجاندرمن و نقشه‌های انزی - تنوع ساختار دوم - تنوع ساختار سوم - ویژگی‌های ساختار چهارم (تفارن‌ها) و تعیین زیرجزهای - فعالیت پروتئین‌ها و انواع آنها - رابطه بین ساختار و عمل پروتئین های مذکور کاسیون پروتئین‌ها:

Protein folding-Protein structural evolution

الف - اتصال مولکول‌های کوچک: استیلامیون، فسفویلامیون، متیلامیون، سیستنیه‌شدن و غیره

ب - اتصال مولکول‌های بزرگ: گلیکوزیلامیون، آمیلامیون، ریبوزیلامیون، یوبن کوتینه‌شدن و غیره

- شناخت ساختمان اسیدهای نوکلئیک

• ساختمان مولکول DNA

الف - The Watson- crick structure

پیوندهای قابل چرخش و سطح گیری فضائی

تعیین بنای فضائی و ساختارهای مجاز و غیرمجاز

پلی مرفیسم DNA : ساختارهای Z, B, A و ...

جفت شدن بازهای پیوندی هیدروژنی و Stacking

DNA سه رشته‌ای و چهار رشته‌ای

tRNA تعیین بنای فضائی

• میانکنش DNA با پروتئین‌ها: ساختمانهای اسیدهای نوکلئیک درگیر، ساختمانهای پروتئینی درگیر

• ساختمانهای کروماتینی (نقش پروتئین‌های هسته‌ای)

• میانکنش tRNA با پروتئین‌ها: RNP ها و ریبوروم ها

Force stabilizing nucleic acid structure *

الف - Denaturation and Renaturation

ب - Sugar-phosphate chain conformations

ج - Base-pairing

د - Base stacking and hydrophobic interactions

ه - Ionic interactions

و - Supercoiled DNA

منابع درسی:

1-Nelson, D.L. & Cox, M.M. (2002): Lehninger's Biochemistry, Worth Pub.

2-Berg, J.M., et al., (2002): Biochemistry, W.H. Freeman & Comp.

عنوان درس: بیماریهای باکتریایی مشترک انسان و دام

تعداد واحد: یک واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

هدف این درس شناخت عوامل باکتریایی مهم بیماریزا در انسان و دامها و بررسی نقش و نحوه هر یک از آنها در در همه گیریها است.

سرفصل درس:

• پاتوژنر بیماری های عفونی

• دسته بندی زنونزها

• راههای انتقال

• زنونزهای نوبدید

• عفونت های زنونز داشی از باکتری ها :

- بروسلوز

- سل

- مشاربن

- سالمونلوز

- وبا

- تب راجعه

• درمان و

• پیشگیری در هر مورد

منابع درسی:

۱- جیمز - اچ - استبل، بیماریهای قابل انتقال بین انسان و حیوان، ترجمه دکتر اسماعیل ذوقی،
موسسه رازی، ۱۳۷۶

2- Quinn, P.J. et al., (1995): Clinical Veterinary Microbiology, Wolf.

3- George, W. Beran, (1994): Handbook of Zoonoses. CRC press.

4- Mandell, G.L. et al., (2000): Principles and Practice of Infectious Diseases,
Churchill Livingston

عنوان درس: باکتری شناسی مواد غذایی

تعداد واحد: دو واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: باکتری شناسی پیشرفته
هدف درس:

آشنایی با عوامل باکتریایی و بیماریهای منتقله از طریق مواد غذایی در دامها و انسان و بهداشت فرآورده های غذایی با منشائی دامی

سر فصل درس:

- منابع اولیه الودگی مواد غذایی
- باکتریهای مهم مواد غذایی
- عوامل درونگار و برونگاری موثر در رشد و تکثیر باکتریها
- روشهای نگهداری مواد غذایی
- مسمومیت های باکتریایی مواد غذایی
- بهداشت کارخانجات مواد غذایی (HACCP, GHP, GMP)
- روشهای شمارش و جداسازی میکروارگانیسم ها در مواد غذایی

منابع

- 1- Frazier, W. C. 2003: Food Microbiology , Mc Graw- Hill
- 2- Varnam , A. H. and Evans, M. G. 1999: Food borne pathogens, Wolf Publication
- 3- Jay, J. M. 2001:Modern food Microbiology. Springer Publication

عنوان درس: روش تحقیق پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: آمار حیاتی

هدف درس:

آشنایی با روش های اساسی مورد نیاز در طراحی و اجرای پژوهش های بیولوژی

سرفصل نظری:

- کلیات روش تحقیق
- بیان مسله
- تهیه نمودار تحلیلی برای مسله تحقیق
- بررسی منابع
- اهداف تحقیق
- سوالات فرضیه

◦ کاربرد روش های آماری در پژوهش

◦ آمار پیشرفته و احتمال: احتمالات، برآورده حدود اعتماد میانگین، آزمون نفاوت میانگین ها، آزمون های غیرپارامتری، رگرسیون ساده و چندگانه و درجه ۳ و ۲ و ۱، همبستگی ساده و ناقص، تجزیه واریانس، تجزیه کوواریانس

سرفصل عملی:

- روش های مطالعه توصیفی تحلیلی
- روش های نمونه گیری و تعیین حجم نمونه
- تدوین روش کار
- تجزیه و تحلیل داده ها
- تهیه پرسشنامه
- تهیه جدول متغیر های تحقیق
- جدول زمان بندی طرح
- انتشار نتایج
- جداول بودجه
- تهیه گزارش طرح

منابع درسی:

1.Thomas, D.C. (2004): Statistical Methods in Genetic Epidemiology. Oxford University Press.UK

2.Elston, R.C. Olson J, Palmer L (eds.). (2002): Biostatistical Genetic Epidemiology: John Wiley and Sons, New York

عنوان درس: تاریخچه میکرو بیولوژی و اخلاق پزشکی

تعداد واحد: یک واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

شناخت سیر تطور بیماریها در طول تاریخ و بازیابی مفاهیم و نکات کاربردی از متون علمی کهن و نیز آشنایی با اصول اسلامی اخلاق پزشکی در عرصه پژوهش.

سر فصل درس:

• سیر تحول بیماریها در ایران باستان

• در دوران اسلامی

• معاصر ایران

• نسخه های خطی کتابهای پزشکی و دامپزشکی در ایران و جهان اسلام

• سابقه بیماریهای واگیر در ایران و جهان باستان

• سیر تحول میکروبیولوژی در سده های ۲۰-۱۹

• اینده میکروبیولوژی

• قوانین دامپزشکی و اخلاق پزشکی

• اخلاق پزشکی: مبانی اخلاق بویزه از منظر تعالیم اسلامی ، اخلاق پزشکی در زندگی و آثار دانشمندان بزرگ ایرانی _ اسلامی، رازی ، ابوعلی سینا و

• اخلاق دامپزشکی

• اخلاق در بیولوژی

• خطرات ناشی از عدم رعایت اصول اخلاقی

منابع :

۱- تاج بخش- حسن(۱۳۷۲)، تاریخ دامپزشکی و پزشکی ایران، جلد اول و دوم، انتشارات سازمان دامپزشکی کشور با همکاری انتشارات دانشگاه تهران، شماره ۲۲۰۹۵

عنوان درس: ایمنی زیستی (Biosafety)

تعداد واحد: ۱ واحد نظری

پیش نیاز: شارد

هدف درس:

آشنایی با اصول و راهکارهای حفاظت فردی و اجتماعی در عرصه آموزش، تحقیق و کاربرد

سر فصل درس:

• تاریخچه

• اصول کار در آزمایشگاهها

• حفاظت و ایمنی در فعالیت های آزمایشگاهی

• تجهیزات آزمایشگاهی و ایمنی زیستی

• مقررات جهانی ایمنی زیستی

• مقررات زیستی ویژه تولید فرآورده های بیولوژیک

• مقابله با حوادث احتمالی در آزمایشگاهها

• محافظت در برابر بیوتوروریسم

منابع درسی:

۱- ضیاء ظریفی، ابوالحسن (۱۳۷۱) اصول حفاظت و ایمنی در آزمایشگاهها، بیمارستان ها و مراکز پزشکی، انتشارات وزارت امور خارجه، تهران

2-Fleming, D.O. & Hunt, D.L. (2000): Biological safety, ASM press, USA

عنوان درس: بیوتکنولوژی

تعداد واحد: ۱ واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

شناسنامه مبانی بیوتکنولوژی و به کار گیری آن در عرصه های تحقیق، تشخیص و تولید فرآورده های بیولوژیک

سر فصل درس:

• حیوانات ترانس ژنتیک (ترایخت)

• اهمیت و کاربرد حیوانات ترانس ژنتیک

• اصول و کاربردها فرمانتاسیون (Fermentation)

• بیوراکتورها

• ساختن پروتئین های نوترکیب

• بیوتکنولوژی تولید واکسن و فرآورده های بیولوژیک

• طرز تهیه واکسن های غیرفعال، تخفیف حدت یافته نوترکیب، ساب یونیت، پیتیدهای صناعی، آنتی ایدیوتایپ و DNA ، تولید داروهای نوترکیب

• استفاده از بیوتکنولوژی در تشخیص بیماریهای دام (تولید و استفاده از آنتی بادی مونوکلونال، PCR)

• استفاده از بیوتکنولوژی در پرورش دام و صنایع غذایی دام (نقش بیوتکنولوژی در تولید و ترکیب شیر، تغییر میکروارگانیسم های شکمبه و افزایش راندمان هضم، ارزش غذایی مواد سیلوئی، تولید پروتئین های تک سلولی کاربرد پروبیوتیک ها در بهداشت و سلامت دام

• نانوبیوتکنولوژی در خدمت تولید فرآورده های بیولوژیک

منابع:

1. Jose Feneque (2005): Nanotechnology: A new challenge for veterinary medicine.
2. Christof, M. et al (2004): Nanobiotechnology: Concepts, Applications and Perspectives, Wiley-VCH
3. Pinkert C. A. (2002): Transgenic Animal Technology, Academic Press.
4. Fingerman, M. & Nagabhushanam, R.: Recent Advances in Marine Biotechnology.
5. Mitchell, J.R. & Doak, G.A. (2004): The Artificial Insemination and Embryo Transfer of Dairy and Beef Cattle. Prentice Hall.

عنوان درس: روش های ایمنی تشخیص باکتریها

تعداد واحد: ۱ واحد (۵٪ واحد نظری و ۵٪ واحد عملی)

پیش نیاز: ایمنی شناسی پیش فته

هدف درس:

هدف این درس کاربرد روشهای ایمنی در شناسایی باکتریها و تشخیص بیماریهای باکتریایی است

سر فصل درس نظری:

• انواع یاخته های ایمنی

• ایمونوگلوبولین ها

• پادگن های باکتریایی

• اثرات متقابل پادگن و پادتن

• نقصان های ایمنی و بیماریها

• ازدیاد حساسیت و بیماریهای باکتریایی

• ایمنی در باکتریهای داخل یاخته ای و خارج یاخته های

• واکسن های باکتریایی

• MHC و بیماریهای باکتریایی

سر فصل درس عملی:

• انواع واکنشهای سر می

• آزمایش ثبت کمپیمان

• روش پادتن های درخشن

• ایمونوبلاتینگ

• ELISA

منابع:

1- Hey CF, & Westwood O. (2002) Practical Immunology. Blackwel science publication

2- Edwards, R. (1999): Immunodiagnosis. Axford Univ. Press

عنوان درس: میکروسکوپ الکترونی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با انواع میکروسکوپ الکترونی و نحوه کاربرد آنها در باکتری شناسی

سر فصل درس نظری:

- فیزیک میکروسکوپ الکترونی

- ساختسان میکروسکوپ الکترونی

- انواع میکروسکوپ الکترونی

- اشکالات و رفع نواقص در میکروسکوپ الکترونی

- تعریف کیفیت تصویر- تیهه نمونه برداری برای رنگ آمیزی منفی

- تعریف رنگ های مختلف و خواص آنها- رنگ آمیزی و روش سایه دادن

سر فصل درس عملی:

- ثابت کردن بافتها

- برش گیری و اولترامیکروتومی

- رنگ آمیزی اتورادیوگرافی

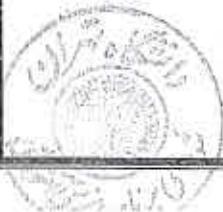
- ایمونو الکترون میکروسکوپ با فریتین و طلا

- روش آزمایش اسید نوکلئیک شامل DNA و RNA یک رشته ای و دو رشته ای

- عکس برداری و عکاسی در تاریکخانه (ترانس میشن)

منبع:

1- Hayat, M. A., (2000): Principles and Techniques of Electron Microscopy: Biological Applications.

هدف درس:

آشنایی با انواع فرآورده های بیولوژیک، و واکسن های باکتریایی و نحوه تولید و کاربرد آن ها

سر فصل درس :

• تاریخچه تولید فرآورده های بیولوژیک

• تقسیم بندی فرآورده های بیولوژیک

• طراحی و ساخت فرآورده های بیولوژیک: آنتی بادیهای مونوکلونال، آنتی بادیهای نوترکیب

• مخاطرات بیولوژیک در روند تولید فرآورده های بیولوژیک: زنونوزها، ازدیاد حساسیت و ...

• روش های مختلف ایمن سازی : فعل، غیرفعال، انواع واکسن ها : واکسن زنده و کشته، غیرفعال کردن و تخفیف حدت واکسن ها، فناوری های نوین تهیه واکسن: ارگانیسم های نوترکیب، آنتی ژن های خالص، حاملان زنده، واکسن های DNA، آنجوان ها

• برنامه های واکسیناسیون انسان و حیوانا

• انواع واکسن های باکتریایی

• ارزیابی واکسن

• شکست واکسیناسیون

• عوارض واکسیناسیون

• تولید، عرضه و کنترل واکسن در سطح جهان

منابع:

۱- ایمنی شناسی دامپزشکی، ایان تیزارد، ترجمه: محمد ربانی، محمدرضا محزونیه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۳.

2- Plotkin S.A. et al (2004): Vaccines, 4th edi. Elsevier.

3- Levine M.M. & Kaper, J.B.: New Generation Vaccines.

عنوان درس: پرورش و بیماریهای حیوانات آزمایشگاهی

تعداد واحد: ۱ واحد (۵٪ واحد نظری و ۵٪ واحد عملی)

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

آشنایی با نحوه نگهداری و پرورش حیوانات آزمایشگاهی برای انجام تحقیقات و بیماریهای باکتریایی آنها

سرفصل نظری:

طبقه بندی سیستماتیک حیوانات آزمایشگاهی

تغذیه حیوانات آزمایشگاهی

بیماریهای عفونی حیوانات آزمایشگاهی

بیماریهای منتقله بوسیله حیوانات آزمایشگاهی

استفاده از حیوانات آزمایشگاهی در تولید و ارزیابی فرآورده های بیولوژیک

سرفصل عملی:

مقید کردن انواع حیوانات آزمایشگاهی

نمونه گیری از انواع حیوانات آزمایشگاهی

تزریقات به انواع حیوانات آزمایشگاهی

منابع:

1. Wolfensohn, S. & Lloyd M. (2003) Handbook of Laboratory Animal Management and Welfare., Blackwell Science, UK

2. Baker, D.G.(1998) Natural Pathogens of Laboratory Animals: Their Effects on Research. Clinical Microbiology Reviews, p. 231–266.

